

Το μάθημα της λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Ενότητα 3: Α. Κλειδιά και Αντικλειδιά:

-Ανάγνωση και ετερότητα

-Ικανότητα λόγου-Γλωσσική διδασκαλία.

Β. Παρουσίαση: Αντώνης Σουρούνης, *Οι συμπαίκτες*

Γ. Διάλεξη Νικολίνας Κουντουρά, Ζητήματα Γραμματολογίας

Ελένη Χοντολίδου

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

Α. Κλειδιά και Αντικλείδια:

-Ανάγνωση και ετερότητα.

Β. Στρατής Δούκας, Η ιστορία ενός αιχμαλώτου

Γ. Κλειδιά και Αντικλείδια:

-Ικανότητα λόγου-Γλωσσική διδασκαλία.

Δ. Αντώνης Σουρούνης, *Οι συμπαίκτες.*

Ε. Διάλεξη Νικολίνας Κουντουρά, Ζητήματα Γραμματολογίας.

ΣΤ. Η μεταμόρφωση της έννοιας του όρου μέσα στο χρόνο (γραμματεία, λογοτεχνία). Η ιστορικότητα των δύο ειδών. Ιστορία της λογοτεχνίας.

Α. Κλειδιά και Αντικλειδιά

Ανάγνωση και ετερότητα της Βενετίας Αποστολίδου

Εισηγήτρια: Άννα Κωντζόγλου

Προϋποθέσεις κατανόησης ενός κειμένου που διαβάζουμε

- Κίνητρο, ενδιαφέρον, κάποιος λόγος για να το διαβάσουμε.
- Γλωσσική επάρκεια.
- Γνωστικές και πολιτισμικές «αποσκευές».
- Τα ερωτήματα που έχουμε ή δεν έχουμε πριν από την ανάγνωση ενός κειμένου.

Κατανόηση του κειμένου και δημιουργική ανάγνωση

- Ανάγνωση: δεν είναι μοναχική υπόθεση αλλά διαδικασία ανάμεσα σε μια ομάδα αναγνωστών (τάξη). Εξαρτάται από τις σχέσεις και τη δυναμική της ομάδας.
- Ανάγνωση = δημιουργική όταν ο μαθητής αντλεί το νόημα του κειμένου αρθρώνοντας το δικό του λόγο γι' αυτό, συνδέοντάς το με τις εμπειρίες του και δεν αναζητά το νόημα που νομίζει ο εκπαιδευτικός ότι υπάρχει στο κείμενο.

Ανάγνωση και πολιτισμός

Για όλα τα παιδιά γενικά αλλά και για τα δίγλωσσα ειδικά, τον μεγαλύτερο ρόλο στην ανάγνωση τον έχει το σχολείο. Αν το σχολείο δώσει ελκυστικά μηνύματα γι' αυτήν, τότε τα παιδιά θα θέλουν να διαβάσουν. Αν συμβεί το αντίθετο, τα παιδιά θα είναι αρνητικά απέναντι στην ανάγνωση.

Η τάξη ως αναγνωστική κοινότητα

- Η ανάγνωση στην τάξη είναι διαφορετική από την ατομική ανάγνωση.
- Η ανάγνωση και η ερμηνεία είναι το βασίλειο της ετερότητας.
- Σημασία έχει ο κάθε μαθητής να έχει τη δυνατότητα να εκφράσει, με όποιον τρόπο μπορεί, την ανταπόκρισή του στην ανάγνωση.

Η επιλογή των κειμένων

Πώς επιλέγουμε κείμενα;

- Πρέπει να σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα ή τα προβλήματα των μαθητών.
- Να τα διαλέγουν οι εκπαιδευτικοί που γνωρίζουν τους μαθητές τους.
- Το κείμενο να περιέχει ολοκληρωμένα νοήματα, να έχει δηλαδή αρχή, μέση και τέλος, όπως το έγραψε ο συγγραφέας του.

Ανάγνωση και ενδυνάμωση

Ανάγνωση = ΔΥΝΑΜΗ

- Εξαγωγή νοήματος του κειμένου από τα παιδιά με μη λεκτικά μέσα.
- Ανθρώπινη επικοινωνία μέσα στην τάξη.
- Ατμόσφαιρα ανοχής της διαφορετικής γνώμης.
- Ενθάρρυνση της έκφρασης, ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών.
- Σεβασμός της ετερότητάς τους.

Β. Στρατής Δούκας

Η ιστορία ενός αιχμαλώτου

Εισηγήτρια: Άννα Κωντζόγλου

Γ. Κλειδιά και Αντικλειδιά

Η ικανότητα του λόγου και η γλωσσική
διδασκαλία

Άννα Φραγκουδάκη

Εισηγήτρια: Σμαρώ Τεκίδου

Δ. Αντώνης Σουρούνης

Οι συμπαίκτες

Εισηγήτρια: Σμαρώ Τεκίδου

Ε. Διάλεξη Νικολίνας Κουντουρά

Ζητήματα Γραμματολογίας

ΣΤ. Ιστορία της λογοτεχνίας

Η μεταμόρφωση της έννοιας του όρου μέσα στον χρόνο (γραμματεία, λογοτεχνία).

Η ιστορικότητα των δύο ειδών.

Ιστορία της λογοτεχνίας.

Εισηγήτριες:

Μαριάνθη Ευαγγελίδου

Ευδοκία Μπαλάση

Εισαγωγή στην ιστορία της λογοτεχνίας

- Η ιστορία της λογοτεχνίας εξετάζει την εξέλιξη της λογοτεχνίας στην πάροδο του χρόνου.
- Η αρχή της υπολογίζεται περίπου στον 11^ο αιώνα.
- Το υλικό της χωρίζεται με βάση τις χρονικές περιόδους, επηρεάζεται όμως από γενιές, σχολές και κινήματα.

Εθνική λογοτεχνία

- Σύμφωνα με τα λεγόμενα του Χατζή η εθνική λογοτεχνία είναι αυτή που περιλαμβάνει την εθνική συγκρότηση ενός έθνους και την πνευματική του πορεία.
- Προσπαθεί να γίνει μοναδική.
- Συνθέτει συνεχώς νέα στοιχεία πολιτισμικά και παραδοσιακά.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Δώρα Σεϊτανίδου
Θεσσαλονίκη, 27/08/2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

